

No
126

VASZKÓ ÖDÖN
BUDAI VENDÉGLŐ, 1933

No
126

VASZKÓ ÖDÖN
BUDAI VENDÉGLŐ, 1933

Kerthelyiség Budán, 1935
Fotó: Fortepan / Magyar Bálint

Vaszkó Ödön: Önarckép, 1931

VASZKÓ ÖDÖN (1896-1945)

Budai vendéglő | Restaurant in Buda, 1933

Olaj, vászon | Oil on canvas, 119,5 x 129,5 cm

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Vaszkó 933. IX. 17.

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Vaszkó Ödön kiállítás, Budapest,
Magángyűjtők Galériája, 1999, április 15. – május 7. (kat. sz. n.)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Modern magyar festészet 1919–1964. Szerk.: Kieselbach Tamás,
Budapest, Kieselbach Galéria kiadása, 2004, 495. (943. kép)

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

| Berlin–Budapest 1919–1933,
Képzőművészeti kapcsolatok a két város közt. Virág Judit Galéria,
Budapest, 2016, kat.: 134.

Kezdő ár | Starting price: 15 000 000 Ft / 39 474 EUR

Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft

Estimate: 78 947 – 105 263 EUR

1. Kertvendéglő Budán, 1940
Fotó: Fortepan / Fortepan

2. Vaszkó Ödön: Vendéglő, 1928
magántulajdon

3. Edward Hopper: New York-i étterem, 1922

4. August Macke: Kertvendéglő, 1912
Kunstmuseum, Bern

„A sporttal például minimálisan egy vagy másfél oldalon foglalkozik a sajtó, ugyanúgy a színészzel. Egy footballista, ha kifecamítja a lábát, legalább félhasábra számíthat. Annak közlésére, hogy egy színész nő hol fog nyaralni, mikor érkezik vissza, kihez megy férjhez, vagy kitől válik, szintén jut mindenkor kelendő hely. A zenével is egész szépen foglalkozik a sajtó. A rádió figyelme szintén kiterjed eléggé mindenre, a közönséget érdeklő dologra. Mindez rendjén is van, mert a közönséget mindenekelőtt a sport, a művészetek közül pedig a színház és zene érdekli a legjobban” – írta Vaszkó Ödön a Művész-Élet című lapban 1932. november 2-án megjelent írásában. A felfeztető csupán arra szolgált, hogy finom iróniával arról gondolkodzon írásában, hogy a képzőművészetek, és az általa is művelt mo-

dern festészet miért ennyire elhanyagolt a nagyközönség által. „A képzőművészetnek is meg kellene adni az őt megérdemlő és megillető helyet és hangot. [...] Tartsuk szem előtt, hogy nemrég még juhokat, lovakat, ökröket legeltető gatyás parasztként éltünk a külföld tudatában. S hogy rövid idő alatt megváltozott ez a vélemény, nem kizárólag csak annak köszönhető, hogy megmutatva megismertettük a magyar szellemet, magyar öklöt, a magyar kard veszélyes fényét, az irodalmunk, zenénk és színészetünk jelentőségét, hanem nem utolsó sorban annak is, hogy ugyanakkor demonstráltuk képzőművészetünk valueurjét is, melyre mai nivójával azoknak a világárosoknak kultúrmérvéközése, hol megjelenik, mindenütt felfigyelnek s mindenütt elismeréssel értékelést vív ki magának.” Vaszkó ma is

aktuálisnak tűnő, szakzakkussal spékelt ironikus írása kilenc (!) évttzeddel ezelőtt jelent meg nyomtatásban.

Vaszkó Ödön amikor megfestette a most aukcióra kerülő, *Budai vendéglő* című remekművét, már számos hazai és külföldi kiállításra részt vett festményeivel. Először 1919-ben szerepelt a hazai Nemzeti Szalonban, ezt követően Bécs, Künstlerbund Hagen (1928), Nürnberg és Genova (1929) nemzetközi művészeti seregszemléi a következő állomások pályóján, majd 1932-ben a sorrendben 18. Velencei Biennálén bemutatott *Vasútállomás* című olajképét a New York-i Whitney Múzeum igazgatója megvásárolta az intézmény gyűjteményébe. Vaszkónak egy évvel korábban Barcsay Jenővel közös gyűjteményes kiállítása volt a budapesti

Tamás Galériában, mely a korszak progresszív művészeinek az egyik legjelentősebb, széles nyilvánosságot biztosító intézménye volt. A tárlat katalógusának előszavában így méltatták ekkor: „A fiatal festő tizenegy év előtt tűnt fel friss színkordokat összecsendítő, mozgalmal, dekoratív hatású képeivel. Azóta állandó kiállítója a modern tárlatoknak s néhánykor már külön kollekcióval is szerepelt. Mint az UME tagja, több ízben vett részt külföldi kiállításokon – a komoly kritika elismerésén kívül – kitüntetést is hozott haza. Legfrissebb termése a befelé fordulás utolsó két esztendejének meglepően egységes eredményeit foglalja össze. Mozgás helyett most elsősorban a statika érdekli. A síkformákban való komponálás zártága, fresköszerű nyugalma, amelyet stílusosan hangsúlyoz a le-

tompított, hamvas-hűvös színek férfias harmóniája.”

Vaszkó műtermi munkájáról két évvel később, 1933-ban adott hírt a Művész-Élet című lap kritikusa: „*Látogatásomkor »Budai vendéglő«* című képén dolgozik. Ez a kép egy tudatosan felépített teljesen konstruktív alkotás, amellyel, hogy esti hangulatot ad, mégis sikerült világos, élénk színekkel megoldania” – olvasható a most aukcióra kerülő festmény születésének körülményeit rögzítő írásban. Vaszkó művészetének jelentőségére csak az utóbbi évtizedekben, az új tárgyilagosság, a Neue Sachlichkeit és art deco irányzatok reflektorfénybe kerülésével irányult a szakmai figyelem fókuszba. Gálig Zoltán úttörő munkát végzett ezen a téren a Szombathelyi Képtérben 1992-ben rendezett

„Az expresszionizmus után. Új tárgyiasság és új klasszicizmus a magyar művészetben” című kiállítással és katalógusával, melyben az addig feledés homályában lévő Vaszkó Ödön is felbukkant. Ezt követte a Magángyűjtők Galériájában 1999-ben rendezett gyűjteményes kiállítás, mely a művész húsz remekművét mutatta be, köztük a *Budai vendéglőt* is. A fentebb említett 1933-as műtermi látogatást nem sokkal követően, Vaszkó Ödön befejezettnek nyilvánítva a képet, a vászon üresen hagyott alsó sávjában aláírta azt, és 1933. szeptember 17-i dátummal látta el.

RUM ATTILA

